

Филозофска методологија

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема услова.

Циљ предмета

Циљ предмета је да студенти систематизују током основних студија стечено методолошко знање и да умеју препознати афинитет типова филозофског мишљења и појединих метода.

Исход предмета

Исход предмета је да студенти умеју да упоређују разне методолошке концепте и да препознају који методски приступи проблемима су адекватнији за њихово решавање.

Садржај предмета

Теоријска настава

Однос филозофске према општој методологији. Појам филозофске методе. Историја методолошке мисли у филозофији. Аналитичка метода (Аристотел, схоластика, Кант, позитивизам, аналитичка филозофија језика). Трансцендентално-критичка метода (Кант, Фихте, Перс, неокантовци). Дијалектичка метода (Платон, Шелинг, Хегел, Маркс, Критичка теорија). Феноменолошка метода (Хусерл, Хајдегер, Финк). Херменеутичка метода (Шлајермахер, Дилтај, Хајдегер, Гадамер). Методе у савременој филозофији (конструктивистичка, (пост)структуралистичка метода, (анти-?)метода деконструкције). Плурализам метода и идеја метафилозофије.

Практична настава (вежбе)

Критичка анализа текстова који припадају различитим методолошким традицијама, компарација метода, дискусија свакој методи инхерентних проблема.

Литература

1. Аћимовић, М.: *Увод у логику*, Филозофски факултет, Нови Сад 1999; 2. Адорно, Т. В.: *Негативна дијалектика*, БИГЗ, Београд 1979; 3. Апел, К.-О.: *Трансформација филозофије*, В. Маслеша, Сарајево 1980; 4. Аристотел: *Органон*, Култура, Београд 1970; 5. Кант, И.: *Критика чистог ума*, Дерета, Београд 2003; 6. Карнап, Р.: *Филозофија и логичка синтакса*, Јасен, Никшић 1999; 7. Норис, К.: *Деконструкција*, Нолит, Београд 1990; 8. Перс, Ч. С.: *Изабрани списи*, БИГЗ, Београд 1993; 9. Расел, Б.: *Проблеми филозофије*, Нолит, Београд 1980; 10. Фуко, М.: *Археологија знања*, Плато, ИКЗС, Београд, Сремски Карловци-Нови Сад 1998; 11. Хајдегер, М.: *Битак и време*, Службени гласник, Београд 2007; 12. Hegel, G. W. F.: *Енциклопедија филозофијских знаности*, В. Маслеша, Сарајево 1987; 13. Хусерл, Е.: *Идеја феноменологије*, БИГЗ, Београд 1975; 14. Schleiermacher, F. D. E.: *Херменеутика и критика*, Деметра, Загреб 2002.

Методичка пракса

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета је да студенти стекну искуство рада у настави филозофије. Упознавање са наставним планом и програмом, начином писања припрема за наставу филозофије и логике и методама рада у настави.

Исход предмета

Стицање вештине извођења наставе филозофије и успешна примена стечених сазнања у будућем професионалном раду.

Садржај предмета

Теоријска настава:

Упознавање са радом школе, школским календаром, педагошком документацијом.

Практична настава: Вежбе

Присуствовање настави филозофије у средњој школи. Писање припрема за извођење наставе филозофије и логике. Извођење наставе у средњој школи.

Литература

1. Симоновић-Кубурић, З. и сарадници (2001). *Филозофија, проблемски приступ*. Нови Сад: Филозофски факултет.
2. Кубурић, А. (2013). Анализа праксе извођења наставе логике у средњој школи, Београд.
3. Кубурић, А. (2010) Залагање за методiku наставе логике, *Методички видици*, 2010/1, 142 - 150.
4. Кубурић, А. (2010) Настава логике у средњој школи - од 1950. до 2010., *Архе* 14.
5. Kuburic, A. i Kuburic, Z. (2011). Empirical Reality of Philosophy in Schools, Between East and West – Case of Serbia and Croatia. *Balkan Journal of Philosophy*, Vol. 3, Issue 2, 221-237.
6. Црвенко, Ђ. *Приручник за методiku наставе филозофије*, Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за филозофију, 2006.
7. Перовић, Миленко А. (2010): *Филозофска пропедеутика као дисциплина и наставни предмет у гимназијама*, Часопис *АРХЕ* – Едиција филозофске литературе *Propaidea IV*, Нови Сад: Одсек за филозофију Филозофског факултета, стр. 9-26.

Студијски истраживачки рад у функцији израде и одбране мастер рада (СИР)

Статус предмета:

Број ЕСПБ: **10**

Услов:

Циљ предмета

- способност за активну примену знања и вештина неопходних за утврђивање предмета истраживања, планирање истраживања, припремање радне библиографије, прикупљање и анализирање историјских извора и литературе, израду нацрта структуре рада и саопштавање резултата истраживања.

Исход предмета

- оспособљеност студента за планирање и реализацију истраживања и писање мастер рада.

Садржај предмета

- Дефинисање теме, односно предмета истраживања и у складу с тим избор одговарајућих метода и техника истраживања, утврђивање теоријског оквира истраживања.
- Састављање радне библиографије и израда плана истраживања.
- Прикупљање и анализирање релевантне грађе и литературе.
- Дефинисање структуре рада (увод, главе, поглавља, закључак, библиографија итд.).
- Критичко промишљање ексецерпираних грађа и релевантне литературе.
- Писање прве верзије мастер рада.

Литература

Доступне релевантне референце.

Релевантне интернет адресе.

Филозофија религије

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Редовно похађање наставе и одбраћен семинарски рад

Циљ предмета

Филозофија религије је систематска целина филозофског промишљања тоталитета феномена вере, религије, религиозности и божанског бића. Филозофија и религија су две форме духа, које имају јединствени мисаони предмет (апсолутна основа свега), али и различите начине односа према том предмету. Филозофија почива на појмовном, а религија на представном мишљењу. Утолико, филозофија може узети религију за свој мисаони предмет. Као изборни предмет на дипломским академским студијама филозофија религије треба да омогући студентима продубљени студиј односа филозофије и религије, у првом реду, кроз разумевање филозофског промишљања појма Бога и представе о Богу (уопште, божанским бићима), бити религије и појединих аспеката религијског феномена.

Исход предмета

Предмет треба да оспособи студенте за филозофско разумевање суштине религије, те да омогући увид у основне теолошке доктрине и појмове великих светских религија.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам Бога у филозофији. Вера и религијска вера. Вера и знање. Појам религиозности. Појам религије. Форме религијске свести. Форма чулности. Контемплација и представа. Непосредно знање. Култ. Филозофија и теологија (природна и умна). Филозофска поимања религије. Проблем заснивања филозофије религије. Однос филозофије религије према филозофији. Однос филозофије религије према позитивној религији. Однос филозофије религије према социологији религије и науци о религији. Филозофија религије као критика религије. Основни правци развоја филозофије религије. Природна религија и објављена религија. Докази Божије егзистенције. Онтолошки и етички смисао идеје о бесмртности душе. Појам слободе религије. Појам и проблем секуларизације (Извори. Секуларизација као политичко-правни појам. Секуларизација у 19. веку. Спор око секуларизације у 20. веку. Секуларизација као теолошко-политички појам. Дијалектичка теологија).

Практична настава: Вежбе

Анализа филозофско-религијских изворних текстова.

Литература

1. Крешић, А., *Филозофија религије*, Филип Вишњић, Београд 2006.
2. Бошњак, Б., *Филозофија и кршћанство*, Напријед, Загреб 1966.
3. Фојербах, Л., *Предавања о суштини религије*, Култура, Београд 1955.
4. Хегел, Г.В.Ф., *Предавања о филозофији религије* (први део), Еидос, Врњачка Бања 1995.
5. Аквински Т., *Изабрано дјело*, Глобус, Загреб 1981.
6. Спиноза, Б. де, *Теолошко-политички трактат*, Култура, Београд 1957.
7. Хјум, Д., *Дијалози о природној религији*, Матица српска, Нови Сад 1994.
8. Кант, И., *Религија унутар граница чистог ума*, БИГЗ, Београд 1990.
9. Фојербах, Л., *Предавања о суштини религије: са додацима и примедбама*, БИГЗ, Београд 1974.
10. Бергсон, А., *Два извора морала и религије*, Књиж. зај. Н. Сада, Нови Сад 1989.
11. Вебер, М., *Протестантска етика и дух капитализма*, Медит. публ., Нови Сад 2011.
12. Хајдегер, М., *Ничеова ријеч "Бог је мртав"*, Јуниор, Београд 1995.

Филозофија културе

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

С обзиром на чињеницу да предмет „Филозофија културе“ има фундаментално значење за студиј проблематике културе уопште, јер отвара могућност разумевања смисла човековог постојања из разумевања његове духовне делатности, односно, из његове културе и уметности, то је и циљ предмета да се студенти упознају са најзначајнијим филозофским промишљањима односа човека, културе и уметности.

Исход предмета

Проблемско апсолвирање једног од проблемских комплекса филозофије културе из интерпретацијског кључа модерних мисаоних парадигми.

Садржај предмета

Теоријска настава

Разумевање филозофског питања културе је оно које студенте треба да уведе у посебни свет филозофског поимања културе и уметности, објасни им специфично цивилизацијско, западноевропско значење појма историје, његово линеарно и циклично поимање, те отвори простор разумевања питања о томе шта уопште значи – историјско схватање културе и уметности. Програм предмета „Филозофија културе“ предвиђа и проблематизацију кључних појмова културе и уметности као што су: игра, музика, смисао трагедије у амбиваленцији појмова аполонског и дионисијског, однос религије и културе, језика и културе, естетике и филозофија уметности, те критика модерне грађанске државе и културе.

Практична настава: Вежбе

Анализа изворних текстова.

Литература

1. Хуизинга, Ј., *Ното ludens*, Матица хрватска, Загреб 1970.
2. Шилер, Ф., *О лепом*, BOOK & MARSO, Београд 2007.
3. Ниче, Ф., *Рођење трагедије*, Култура, Београд 1960.
4. Вебер, М., *Протестантска етика и дух капитализма*, Mediterran publ., Нови Сад 2011.
5. Маркузе, Х., *Човјек једне димензије*, В. Маслеша, Сарајево 1968.
6. Хоркхајмер, М., Адорно, Т., *Дијалектика просвјетитељства*, Свјетлост, Сарајево 1989.

Филозофија економије

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

„Филозофија економије“ као део традиционалне практичке филозофије студијски је статуирана као изборни предмет на дипломским академским студијама филозофије. Њезин је избор намењен студентима који показују посебни интерес за интегрално проучавање традиционалне и савремене практичке филозофије. Специфичност мисаоног предмета филозофије економије садржана је у великој трансформацији економије од времена старо-европских друштава до савремене грађанске епохе, који је имао за последицу и трансформацију самог тематског предметног поља филозофије економије од аристотеловске филозофије домаћинства до савремене филозофије привреде (*Wirtschaftsphilosophie*).

Исход предмета

Предмет треба да омогући студентима имтегрални увид у целину практичке филозофије, посебно у историју филозофске рефлексije економије.

Садржај предмета

Теоријска настава

Хеленски почеци економске рефлексije код Ксенофонта. Аристотелово заснивање филозофије економије (Појам економског *праксиса*; Аристотелова критика Платонове идеје заједништва жена, деце и имовине; Појам брака; Појам роба; *Хрематистика* и *ктетика*; Појам новца); Римски и средњевековни појам домаћинства; Кантов појам породице; Хегелов појам породице (Појам брака; Појам имовине); Економска рефлексija у Риму; Хришћанство и економска рефлексija; Меркантилистичка теорија; Школа класичне економије; Појам економије у Хегеловом размевању грађанског друштва; Маркова критика модерне економије; Савремене економске школе (Маргиналистичка школа; Аустријска школа; Кембричка школа; Лозанска школа; Шведска школа); Кјензијанска и неокензијанска школа; Чикашка школа и економска бит неолиберализма; Глобализација, антиглобализација и алтерглобализација.

Практична настава: Вежбе

Анализа изворних филозофско-економских текстова.

Литература

1. Перовић, М.А., *Практичка филозофија*, Графомедиа, Нови Сад 2004.
2. Смит, А., *Богатство народа*, Култура, Београд 1970.
3. Маркс, К., *Капитал*, Култура, Београд 1964.
4. Ксенофонт, *Економија*, Академска књига, Нови Сад 2011.
5. Аристотел, *Политика*, БИГЗ, Београд 2003.
6. Аквински Т., *Изабрано дјело*, Глобус, Загреб 1981.
7. Кант, И., *Метафизика морала*, Изд. књиж. З. Стојановића, С. Карловци-Н. Сад 1993.
8. Хегел, Г.В.Ф., *Основне црте филозофије права*, „В. Маслеша“-„Свјетлост“, Сарајево 1989.
9. Маркс, К., Енгелс, Ф., „Економско-филозофски рукописи“ (у *Рани радови*), Напријед, Загреб 1989.

Филозофија математике

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Активно и уредно присуство у настави, семинарски радови, усмени испит

Циљ предмета:

Да се студенти упознају с предметним и проблемским садржајем филозофије математике.

Исход предмета:

Омогућити студентима филозофску оријентацију у логичким, методолошким, епистемолошким и онтолошким основама математичког мишљења.

Садржај предмета

Теоријска настава

Увод у филозофију математике. Теоријско заснивање математичког мишљења: логицизам, формализам и интуиционизам. Структура математичког мишљења. Логичке методе математике. Математички ентитети. Филозофија броја, интерпретације теорије броја. Априорна интерпретација еуклидске и нееуклидске геометрије. Аксиоматизација математике. Метаматематика.

Практична настава: Вежбе

Анализа текстова: Баркер: *Новија филозофија математике*, Lakatos: *Problems in the Philosophy of Mathematics*, Körner: *The Philosophy of Mathematics*

Литература

Аћимовић, М.: *Филозофија мишљења*, Баркер, С.: *Филозофија математике*, Баркер, С.: *Новија филозофија математике*, Russell, B., Whitehead, A. N.: *Principia mathematica*, Russell, B.: *Introduction to Mathematical Philosophy*, Körner: *The Philosophy of Mathematics*, Lakatos, I.: *Problems in the Philosophy of Mathematics*, Tarski, A.: *Logic, Semantics, Metamathematics*, Benaceraf, Putnam: *Philosophy of Mathematics*.

Филозофија уметности

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

Перспектива класичне филозофске естетике, која се уметношћу бави једино као својим предметом, у много чему постала је проблематична. Хегел је, можда, последњи велики мислилац који је сматрао да филозофији припада искључиво право да истину уметности доведе до појма. Чини се да већ са Ничеом постаје плаузибилнија концепција према којој су филозофија и уметност делатности које се узајамно осветљавају. Циљ предмета „Филозофија уметности“ јесте да упозна студенте са оваквим схватањима односа између филозофије и уметности.

Исход предмета

Исход предмета треба да омогући да студенти овладају разумевањем уметности као филозофског проблема.

Садржај предмета

Теоријска настава

Предмет „Филозофија уметности“ прати оне концепте уметности у којима ова није схваћена најпросто као "објект" филозофије, већ као равноправна са њом, а понекад и као делатност која по својој моћи превазилази филозофију. Историјски посматрано, први такав обрт у односу између филозофије и уметности може се пронаћи у немачкој романтици, која је права уметника као генијалног ствараоца уздигла до највишег ранга. С тим у вези, посебно се разматра Хелдерлинова критика филозофије и аргументација његовог става да је право "сједињење" – "биће у највишем смислу те речи", које је идентично са лепотом – доступно само уметности, не и мисаоној рефлексiji. Затим се анализира Ничеов покушај да оствари синтезу између филозофије и уметности (*Тако је говорио Заратустра*), разбијајући већ и на плану израза уобичајене границе филозофског мишљења. Одговарајући мотив комплементарности између "мишљења" и "певања" затим се прати у Хајдегеровим тумачењима поезије, као и код представника феноменолошке оријентације у ужем смислу (Финк); у новијој филозофији, један од најзанимљивијих покушаја да се утемељи схватање о филозофији и уметности као координираним делатностима потиче од Делеза. Када је реч о мислиоцима који су се у свом промишљању уметности ослањали на марксизам, слична тенденција ослобађања уметности од принуда појмовног мишљења може се пронаћи, на плану поступка, код Бењамина, а у изричитом облику код Адорна. Коначно, концепција о самосвојности уметности у радикалном виду развија се у Деридиној деконструкцији претпоставки на којима почива свака филозофска тематизација уметности.

Практична настава: Вежбе

Анализа изворних текстова.

Литература

1. Адорно, Т., *Естетичка теорија*, Нолит, Београд 1979.
2. Бењамин, В., *Есеји*, Нолит, Београд 1974.
3. Делез, Ж., Гатари, Ф., *Шта је филозофија?*, Из. књ. 3. Стоја., С. Карловци-Н. Сад 1995.
4. Дерида, Ж., *Истина у сликарству*, Свјетлост, Сарајево 1990.
5. Финк, Е., *Епизоди у поезији*, БИГЗ, Београд 1979.
6. Хелдерлин, Ф., *Нацрти из поетике*, Братство-Јединство, Нови Сад 1990.

Филозофски системи антике

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

Концепт предмета „Филозофски системи антике“ статуиран је тако да студентима Дипломских академских студија филозофије омогући избор проучавања релевантних филозофских концепција из подручја античке филозофије. Такво продубљено истраживање омогућиће темељније овладавање учењима одређених филозофа и специјализацију за концепцијска, проблемска и појмовно-категоријална поља великих филозофских система антике. Минуциозно студирање учења појединих филозофа студентима ће олакшати избор теме и приступање изради дипломског рада.

Исход предмета

Проблемско апсолвирање једног од великих филозофских система антике из интерпретацијског кључа модерних мисаоних парадигми.

Садржај предмета

Теоријска настава

Карактером предмета „Филозофски системи антике“ одређује се могући избор студија филозофских концепција неког од значајнијих филозофа. У изборни корпус овог предмета спадају пре свега Платон и Аристотел. Посебно студирање свакога од двојице поменутих филозофа у себе укључује: (а) студиј целине филозофских дела одабраног филозофа; (б) студиј иманентних филозофских и мисаоних веза одабраног филозофа с ближим дискусионим и полемичким пољем филозофије; (ц) студиј секундарне литературе о одабраном филозофу.

Практична настава: Вежбе

Анализа изворних филозофских текстова.

Литература

1. Ерлер, М., *Платон*, Накл. Јурчић, Загреб 2008.
2. Калуђеровић, Ж., *Аристотел и предсократовци*, КриМел, Нови Сад 2004.
3. Кремер, Х., *Платоново утемељење метафизике*, ДЕМЕТРА, Загреб 1997.
4. Anagnostopoulos, G., (ed.), *A Companion to Aristotle*, Oxford 2009.
5. Barnes, J., *The Complete Works of Aristotle I-II*, Princeton 1991.
6. Jaeger, W., *Aristoteles Grundlegung einer Geschichte seiner Entwicklung*, Weidmann 1985.
7. Kraut, R., (ed.), *The Cambridge Companion to Plato*, New York 2006.
8. Hamilton, E., Cairns, H., (ed.), *The Collected Dialogues of Plato*, Princeton 1989.

Филозофски системи Новог века

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да упути студенте у оно што модерну филозофију разликује од схоластичке, али и да разјасни идеје које модерни филозофи преузимају од схоластичке филозофије. Нарочита пажња биће посвећена новом значењу које модерни филозофи придају филозофској терминологији позног средњег века. Детаљно ће се изучавати кључна дела модерних мислилаца, посебно Декартова, будући да су у њима садржани принципи на којима почива читава потоња филозофија.

Исход предмета

Исход предмета је схватање критичког односа који модерни мислиоци успостављају спрам својих претходника и савременика. Тиме се студентима омогућава дубље разумевање кључних филозофа Новог века који управо кроз „критику“ реформишу филозофски дијалог у методу излагања контраста између властитих и туђих мишљења, истовремено је користећи као облик борбе за превласт свог становишта као темеља сваког мишљења и делања.

Садржај предмета

Схоластичка филозофија: теме и термини. Декарт: реформа знања. Декарт: матхесис универсалис и просте природе. Декарт: Прва медитација - радикална сумња и дух. Декарт: Друга и Пета медитација - дух и есенција материјалних ствари. Декарт: Друга и Шеста медитација - однос између духа и тела. Декарт: Трећа и Пета медитација - о Божијој егзистенцији. Декарт: Четврта медитација - о истини и лажи. Хобс: о знању и материјализму – расправа с Декартом. Спиноза: критика Декарта. Спиноза: супстанција, атрибути и модуси. Спиноза: воља и слободно делање. Галилеј, Декарт, Њутн и Лајбниц: математичка физика. Лајбниц: монада. Лајбниц: реинтерпретација супстанцијалних форми и финалних узрока. Лајбниц: критика дуализма. Лајбниц: критика Спинозиног схватања супстанције. Лајбниц: критика Локових “идеја”. Баркли: скептицизам и атеизам. Баркли: реалистичко схватање идеје. Баркли: Бог и појам. Хјум: ново заснивање метафизике.

Литература

Декарт, Рене, *Реч о методи*, СФД, Београд, 1952.

Десартес, Ренé, *Медитације о првој филозофији*, у: Едмунд Хусерл, *Картезијанске медитације*, I, Извори и токови, Загреб, 1975.

Десцартес, Ренé, *Основи филозофије*, I дио, Матица хрватска, Загреб, 1951.

Спиноза, Барух де, *Етика*, Бигз, Београд, 1983.

Спиноза, Барух де, *Расправа о побољшању разума*, Култура, Београд, 1956.

Спиноза, Барух де, *Метафизичке мисли*, у: Дамир Барбарић, *Филозофија рационализма*, Школска књига, Загреб, 1997.

Спиноза, Барух де, *Расправа о Богу, човеку и његовој срећи*, Графос, Београд, 1987.

Лајбниц, Г. В., *Монадологија*, Култура, Београд, 1957.

Лајбниц, Г. В., *Нови огледи о људском разуму*, Предговор, књиге I и II, Веселин Маслеша, Сарајево, 1986.

Лајбниц, Г. В., *Теодикеја*, Предговор и *Расправа о сагласности вере са умом*, Плато, Београд, 1993.

Баркли, Џорџ, *Расправа о принципима људског сазнања*, БИГЗ, Београд, 1977.

Хјум, Дејвид, *Расправа о људској природи*, Веселин Маслеша, Сарајево, 1983. Књига I, део I, III и IV; књига II, део III; књига III, део I и II.

Хјум, Давид, *Истраживање о људском разуму*, Напријед, Загреб, 1988.

Филозофски системи немачког идеализма

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Завршене основне академске студије Филозофије

Циљ предмета

Предмет Филозофски системи немачког идеализма омогућава продубљени студиј појединих филозофа који припадају филозофији немачког идеализма. На тај начин студенти обладавају темељних знањима из једне од најзначајнијих епоха у филозофији. Та знања им омогућавају когнитивни приступ докторским студијама филозофије.

Исход предмета

У концепцијском смислу предмет треба да буде завршни на мастер-студијама филозофије и да омогући студентима одлуку о теми дипломског рада.

Садржај предмета

Теоријска настава

Предмет у садржинском смислу не распростире се на целину филозофије немачког идеализма, него само на централне мисаоне ликове у њеном развојном току, на Кантову и Хегелову филозофију. У корпусу могућности продубљеног студија ове две филозофије налазе се битни филозофски садржаји који чине саму мисаону супстанцију једне и друге филозофске концепције.

Вежбе

Вежбе обухватају проблемско апсолвирање оних тематских садржаја који студенту омогућавају израду семинарског рада на неку од битних тема Кантове или Хегелове филозофије.

Литература

- Целокупна дела Канта и Хегела (више издања)
- Милан Кангрга, „Етика или револуција“, Нолит, Београд, 1985.
- Милан Кангрга, „Пракса-вријеме-свијет“, Нолит, Београд 1986.
- Дамир Барбарих, „Филозофија немачког идеализма“, Матица хрватска, Загреб, 2002.

Филозофски системи у савременој филозофији

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Нема

Циљ предмета

Програм предмета „Филозофски системи у савременој филозофији“ уобличен је тако да студентима Дипломских академских студија филозофије омогући избор приликом истраживања релевантних филозофских концепција из подручја савремене филозофије. Циљ предмета састоји се у упознавању са целокупним системом одабране филозофије у свим његовим аспектима. Будући да на основним студијама није могуће продубљено истраживање појединачних филозофских система, овај предмет ће омогућити темељније овладавање учењима одређених филозофа и специјализовано знање које ће омогућити самосталност у даљим истраживањима и раду на изради дипломског рада.

Исход предмета

Проблемско упознавање са једним од великих филозофских система савремене филозофије и одређивање њене позиције у укупном хоризонту савремене филозофије.

Садржај предмета

Теоријска настава

Карактером предмета „Филозофски системи у савременој филозофији“ одређује се могући избор студија филозофских концепција неког од значајних савремених филозофа. У изборни корпус овог предмета спадају Хусерл, Хајдегер, Гадамер, Хартман, Бергсон, Фуко, Мерло-Понти и Делез. Посебно студирање свакога од поменутих филозофа у себе укључује: (а) студирање целине филозофских дела одабраног филозофа; (б) студирање иманентних филозофских и мисаоних веза одабраног филозофа са његовом мисаоном оријентацијом и осталим позицијама савремене филозофије; (ц) студирање секундарне литературе о одабраном филозофу.

Практична настава: Вежбе

Анализа изворних филозофских текстова.

Литература

1. Бубнер, Р., *Савремена немачка филозофија*, Плато, Београд 2001.
2. Д'Амико, Р., *Савремена континентална филозофија*, Дерета, Београд, 2006.
3. Хусерл, Е., *Прва филозофија*, ИКЗС, Нови Сад, 2012.
4. Хајдегер, М., *Битак и време*, Службе и гласник, Београд 2007.
5. Хартман, Н., *Основне црте једне метафизике спознаје*, Напријед, Загреб, 1976.
6. Гадамер, Х.-Г., *Истина и метод*, Федон, Београд 2011.
7. Бергсон, А., *Мисао и покретљивост*, ИКЗС, Нови Сад, 2011.
8. Фуко, М., *Археологија знања*, Плато, Београд 1998.
9. Мерло-Понти, М., *Видљиво и невидљиво*, Академска књига, Нови Сад 2012.
10. Делез, Ж., *Разлика и понављање*, Федон, Београд 2009.

Број ЕСПБ: 20

Услов: -

Циљеви завршног рада:

- знања и разумевање области студирања, које допуњују знање стечено на основним академским студијама;
- способност за примену знања у решавању проблема, као и примерених теоријских и емпиријских приступа истраживањима;
- оспособљеност за критичко мишљење и расуђивање на основу доступних информација;
- способност израде сложене текстуалне целине у којој су на јасан и недвосмислен начин, у академској форми, изложени резултати самосталног истраживања и која садржи одговарајуће елементе (увод, разрада, закључак, прилози, библиографија итд.);
- способност за наставак студија у складу са личним афинитетима.

Очекивани исходи:

- потврђивање знања и разумевања области студирања, које допуњује знање стечено на основним академским студијама;
- потврђивање способности за примену знања у решавању проблема, као и примерених теоријских и емпиријских приступа истраживањима;
- потврђивање оспособљености за критичко мишљење и расуђивање на основу доступних информација;
- потврђивање способности израде сложене текстуалне целине у којој су на јасан и недвосмислен начин, у академској форми, изложени резултати самосталног истраживања и која садржи одговарајуће елементе (увод, разрада, закључак, прилози, библиографија итд.);
- потврђивање способности за наставак студија у складу са личним афинитетима.

Општи садржаји:

Завршни – мастер – рад представља сложену текстуалну целину у којој су на јасан и недвосмислен начин и у академској форми изложени резултати самосталног истраживања студента.

Увод, Теоријска оријентација истраживања (парадигма истраживања, теоријски приступи проблему истраживања), Методолошка оријентација истраживања (квалитативни нацрт или емпиријски нацрт),

Излагање резултата истраживања, Интерпретација резултата истраживања, Закључак,

Преглед литературе, евентуално Прилози, Регистри итд.

Мастер рад се јавно брани пред компетентном комисијом.

Методе извођења:

менторски рад, консултације, самостално истраживање и писање.

Оцена (максимални број поена 100)